

נאום בעל מוטיבים אנטישמיים של בכיר בחמאס במהלך אחד המשטים, מהווה ביטוי נוסף למסורת אנטישמית ארוכת שנים של חמאס

20 בדצמבר 2018

ב-5 בנובמבר 2018 נשא **בכיר חמאס אסמאעיל רצ'ואן**, נאום במהלך הפגנה שנלוותה למשט השבועי ברצועת עזה. בנאום ציין רצ'ואן, כי "צעדות השיבה" והמשטים נמשכים עד ששיגו מטרותיהם, שבמרכזן שבירתו המוחלטת של "המצור" על רצועת עזה, מימוש "זכות השיבה" והפלת "עסקת המאה" [של ארה"ב]. במהלך הנאום קרא אסמאעיל רצ'ואן לתמוך ב"התנגדות שלנו ובירושלים שלנו" ואיים על אלו שלא יתמכו: "האדמה תקיא אותם מקרבה, אללה ימאס בהם, והאש (אש הגיהנום) תיקח אותם יחד עם הקופים והחזירים (סרטון שהועלה לדף הפייסבוק של אסמאעיל רצ'ואן, 6 בנובמבר 2018). **הערה: באנטישמיות הערבית- אסלאמית, "הקופים והחזירים" הינו כינוי ליהודים, אשר מוצגים כבעלי חיים "נחותים" במטרה ללבות שנאה כלפיהם.** אין זאת התבטאות ראשונה מסוגה של אסמאעיל רצ'ואן. בעבר הוא נשא דרשה אנטישמית הקוראת למוסלמים להרוג יהודים ביום הדין.

נאומו האנטישמי של אסמאעיל רצ'ואן בעת המשט השבועי ב-5 בנובמבר 2018 (דף הפייסבוק של אסמאעיל רצ'ואן, 6 בנובמבר 2018).

◀ במהלך נאומו בעת הצעדה שנלווה למשט ציטט איסמאעיל רצ'ואן חדית' המתייחס ל"קופים ולחזירים"¹. להלן הקטע הרלוונטי:

"...אתם יודעים מי אלה הקופים והחזירים? היהודים, אשר אללה שינה את צורתם ויצר מהם את הקופים והחזירים... (חוזר) יישארו רק האנשים הרעים ביותר, שהאדמה תקיא אותם מקרבה, והאש תיקח אותם יחד עם הקופים והחזירים, כלומר עם היהודים, אשר אללה שינה את צורתם ויצר מהם את הקופים והחזירים... אתם יודעים מי הם האנשים הרעים ביותר? אלה שמבצעים נורמליזציה עם הכיבוש ואלה שפותחים את בירותיהם לכיבוש הציוני... אתם יודעים מי הם האנשים הרעים ביותר? אלה

¹ **חדית':** אוסף הלכות, אמרות וציטטות המיוחסות לנביא מוחמד המועברות כמסורת שבעל פה באסלאם לדורותיו. החדית' מהווה יסוד הלכה השני בחשיבותו לקוראן.

שמבצעים תיאום ביטחוני עם הכיבוש, **אלה שנמנעים מה'ראבט'** (קרי, אלה המשתמטים מהלחימה בחזית נגד ישראל) ומהתמיכה בעמידה האיתנה של עמנו, הקושרים קשר נגד עזה ונגד 'פלסטין'. כאנו משגרים מסר לאלה שמבצעים נורמליזציה: הפסיקו את הנורמליזציה עם הכיבוש. אתם מעודדים את הכיבוש לבצע מעשי פשע נוספים נגד עמנו הפלסטיני... **אנו אומרים כי היהודים והציונים הם אויביכם ואויבי האומה הערבית והאסלאמית...**"

זיהוי היהודים כקופים וחזירים באנטישמיות האסלאמית²

זיהוי היהודים עם קופים וחזירים, בעליי חיים הנחשבים כבזויים, נועד ללבות כלפיהם **שנאה אינסקטיביית** ללא התייחסות אנושית כלפיהם כיצורי אנוש, כבני אדם שנבראו בצלם אלוהים. **באנטישמיות האסלאמית נוספו הקופים והחזירים אל הנחש והתמנון**, שזוהו עם היהודים באנטישמיות האירופאית הנוצרית ה"קלאסית".

◀ סוגיית זהויות של היהודים כקופים וחזירים, זכתה לפסק הלכה מוסלמי ("פתווה"), שהתפרסם **בגרמניה** (ב-15 באפריל, 2002), שהופץ ברחבי העולם המוסלמי ברשת האינטרנט. כתב פסק ההלכה היה השיח' **המצרי עטיה צקר**, לשעבר יו"ר **הוועדה לענייני פסקי הלכה מוסלמים באוניברסיטת אלאזהר שבמצרים**. כותרת פסק ההלכה: **"גלגול נשמות בני ישראל לגוף של קופים וחזירים"**:

◆ **נוסח השאלה שהופנתה לשיח':** "בקוראן הקדוש נאמר שאללה גלגל את נשמת חלק מהיהודים לגוף של קופים. האם הקופים היו קיימים לפניהם והאם נותר מהם (מהיהודים שהפכו לקופים) זכר כעת?"

◆ **עיקרי התשובה:** "...אללה יתעלה אמר: הן ידעתם את (אלה) אשר חיללו את השבת מקרבם ונאמר עליהם (הללו) יהיו קופים נצחיים (קוראן, סורת הפרה (2), פסוק 65). הפסוק מזהיר את היהודים שחיו בתקופה בה הורד הקוראן (ולאחר מכן), לבל יכפרו בנביא, עליו התפילה והשלום... **שכן עונשם של הללו היה שאללה גלגל את נשמתם לגוף של קופים וחזירים, והפך אותם למושפלים - כלומר מנודים, בזויים ולא רצויים...**"

המסורת האנטישמית של חמאס

◀ **תנועת חמאס הינה בעלת מסורת של אנטישמיות, מאז הקמתה.** לרוב (אך לא תמיד) אנטישמיות זאת הינה בעלת שורשים אסלאמיים. **באמנת חמאס משנת 1988** מופיעים מיתוסים אנטישמיים "קלאסיים" הטוענים, **כיהודים שולטים בתקשורת, בסרטים ובחינוך של העולם** ושהיהודים עמדו מאחורי רוב המהפכות והמלחמות במהלך ההיסטוריה. **האמנה אף מאזכרת את "הפרוטוקולים של זקני ציון"**

² ² להרחבה בנושא האנטישמיות בעלת השורשים האסלאמיים ראו מחקר מרכז המידע מה-29 באפריל 2008: האנטישמיות הערבית והמוסלמית בת זמננו, משמעויותיה והשלכותיה".

כ"הוכחה" לכך שהציונים (שבינם לבין היהודים לא קיימת אבחנה) שואפים להרחיב שליטתם מנהר הנילוס ועד נהר הפרת וברחבי העולם (סעיף 22)³.

◀ **אמנת חמאס עושה דמוניזציה לעם היהודי**, המתואר, בין השאר, כ"בעל התנהגות נאצית המתנהל בברוטאליות כלפי נשים וטף...." (סעיף 20). **הצגת העם היהודי באור שלילי והדמוניזציה של היהודים כמי שרוצים להשתלט על המזרח התיכון והעם כולו, נועדו בראש ובראשונה לתת לגיטימציה למלחמת חורמה נגד ישראל**. מלחמת חורמה זאת, שמטרתה "לשחרר" את כל שטח פלסטין ולחסל את מדינת ישראל, מתבצעת על-פי אמנת חמאס באמצעות הג'יהאד (מלחמת קודש), שהינה חובה אישית של כל מוסלמי.

◀ **לאורך כל שנות קיומה של חמאס הופיעו מעת לעת, בהתבטאויות של בכירים ובפרסומי חמאס, מוטיבים אנטישמיים**. הבולט בהתבטאותיו האנטישמיות הינו **מחמוד אלזהאר, בכיר חמאס**, שאף כתב ספר אנטישמי. להלן דוגמאות:

◆ בשני נאומים, שנשא **מחמוד אלזהאר** במהלך טקסי אזכרה להרוגים במבצע "צוק איתן" (18 ו-30 בספטמבר 2014), אשר שודרו בערוץ אלאקצא של חמאס, **שילב מחמוד אלזהאר מוטיבים אנטישמיים ואנטי-ישראליים חריפים**. בנאומיו הציג אלזהאר תיאוריה פסבדו-היסטורית, לפיה היהודים הם אלו אשר הביאו על עצמם את הגירושים וההתנכלויות נגדם במשך כל הדורות⁴. **מחמוד אלזהאר גילה הבנה להריגת היהודים ע"י היטלר בהסבירו, כי היטלר הרג אותם "משום שהיו יהודים גרמנים שבגדו בארצם... ושיתפו פעולה עם האיוב"**⁵.

³ ב-1 במאי 2017 פרסם חמאס מסמך מדיני שנועד לעדכן את האידאולוגיה ותפיסות היסוד של חמאס, אך מבלי להחליף את האמנה (הנתפסת ע"י חמאס כמסמך אידאולוגי בסיסי). במסמך המדיני נעשתה הפרדה בין המאבק הציונות ובמדינת ישראל לבין היחס ליהודית כדת והושמטו ממנו קטעים אנטישמיים שהופיעו באמנה (פרוט ראו פרסום מרכז המידע מ-8 במאי 2017: "מטרות ומשמעות המסמך המדיני החדש של חמאס"). **נאום של אסמעיל רצואן בעת המשט מצביע כי המיתוסים האנטישמיים עדיין רווחים בחמאס**.

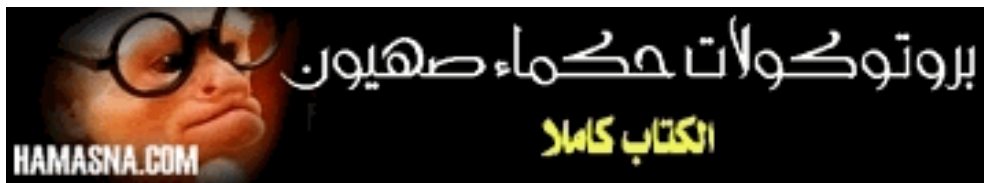
⁴ התיאוריה של מחמוד אלזהאר לפיה היהודים הם אלו שהביאו על עצמם את הרדיפות ואף את השואה אינה מקורית. טענות דומות הועלו על ידי אנטישמיים ערבים מוסלמים בעבר. באמצעותה הם ניסו להוכיח, כי לא הערבים והמוסלמים "אשמים" בשנאת היהודים וברדיפתם אלא היהודים עצמם. על פי טענה זאת היהודים הם אלו שהביאו על עצמם בתקופת הנביא מחמד, בכל דור ודור, ואף בימינו אנו את השנאה והרדיפות. לפי טענה זו **הקורבן היהודי הופך למעשה לפושע והדבר נותן לגיטימציה להמשיך ולהתנכל לו** (ואף למדינת ישראל, מדינת העם היהודי).

⁵ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מה-21 באוקטובר 2014: "התבטאויות אנטישמיות של מחמוד אלזהאר במהלך טקסי אזכרה להרוגים במבצע "צוק איתן" מהוות המשך לקו האנטישמי החריף בו הוא נוקט מזה שנים ונועדו להצדיק את ההתנכלויות ליהודים ואת חיסולה של מדינת ישראל".

מחמוד אלזהאר, נושא נאום אנטישמי במהלך טקס לזכרם של הרוגי מנגנוני הביטחון של חמאס, במהלך מבצע "צוק איתן" (פלסטין אל'אין, 30 בספטמבר 2014)

◆ ב-5 בנובמבר 2010 נשא מחמוד אלזהאר נאום, שהועבר אף הוא בשידור ישיר בערוץ אלאקצא, בו סקר את תולדות רצח וגירוש היהודים ממדינות שונות באירופה. בנאומו הוא שב והעלה את הטענה, כי היהודים גורשו בשל תכונותיהם המגונות (רציחות, גניבות, בגידות וכו').

דוגמא לשימוש שעשה חמאס ב"פרוטוקולים של זקני ציון" ולדימוי של היהודים כקופים ניתן למצוא בקישורית ל"פרוטוקולים" שהופיעה בזמנו באתר חמאס בנושא ירושלים (www.hamasna.com). האתר אינו קיים יותר.

◆ מחמוד אלזהאר, כתב ספר אנטישמי בשם "אין עתיד בין האומות", אשר יצא לאור בשנת 2008 בהוצאה האלג'ירית דאר אלח'לדוניה.⁶ ספרו של מחמוד אלזהאר מזכיר את מיטב הספרות האנטישמית האירופאית ה"קלאסית" של המאה ה-19 ותחילת המאה העשרים. בספר **מפתח מחמוד אלזהאר את התזה לפיה ליהדות ולציונות אין עתיד בין האומות**. הוא משווה את היהדות **לעצם זר שהגוף האנושי דוחה כל ניסיון השתלה שלו**. כדרכו הוא מציג את היהודים והציונים כאחראים **לאנטישמיות ולרדיפתם** הנובעת לדבריו ממעשיהם של היהודים ומאיבתם כלפי העמים שבקרבתם **חיו**. אלזהר טוען, כי לציונות יש תפקיד נכבד ביצירת האיבה כלפי היהודים.⁷

⁶ העתק של הספר נמצא על גבי הספינה "מרמרה". להערכתנו הספר היה שייך לאחד הנוסעים, חבר במשלחת האלג'ירית למשט. שני פעילים אלג'ירים, אחד מהם עבד אלרזאק אלמקרי, שעמד בראש המשלחת האלג'ירית ל"מרמרה", כתבו הקדמות לספר.

⁷ פירוט ראו פרסום מרכז המידע מ-11 בנובמבר 2010: "מחמוד אלזהאר, מבכירי חמאס, נשא לאחרונה נאום בעל אופי אנטישמי ארסי, שנועד להצדיק את חיסול מדינת ישראל ואת גירוש היהודים "מכל פלסטין". הנאום מכיל מוטיבים דומים לאלו המופיעים בספר אנטישמי שכתב אלזהאר בשם "אין עתיד בין האומות", ואשר נמצא ברשות פעילים (אלג'ירים?) על גבי ה"מרמרה".

**כריכת ספרו של ד"ר מחמוד אלוהאר: "אין עתיד [ליהודים] בין האומות".
עותק של הספר נמצא על גבי הספינה ה"מרמרה"**

◆ **פוזי ברהום, דובר חמאס ברצועה**, פרסם מאמר אנטישמי ואנטי-אמריקאי בביטאון חמאס המטיל על היהודים את האחריות למשבר הכלכלי ב-2008 (פלסטין - אינפו, 7 באוקטובר 2008). עיקרי המסמך:

- מאחורי קריסת הכלכלה האמריקאית עומדים השחיתות הניהולית והכספית של מערכת בנקאית ופיננסית מסואבת הנמצאת בשליטת "הלובי היהודי". "הלובי היהודי" הוא זה השולט בהון ובכלכלה האמריקאית. הנשיא בוש ואנשי הבית הלבן מודעים היטב ל"אמת" זאת אך הם מסתירים אותה מפני דעת הקהל האמריקאית.
- ארה"ב הפכה למקל חובלים (נבוט) בידי "הלובי היהודי" ולאמצעי בידיו להשתלט על העולם כולו. זאת, תוך התעלמות מהעם האמריקאי, המשלם מחיר כבד בדמות פשיטת רגל וקריסת הכלכלה. לדברי המאמר, ארה"ב הנחיתה הרס ומכאובים על עמי העולם ובכלל זה על עיראק, אפגניסטאן, לבנון, סומליה ופלסטין.

דובר חמאס, פוזי ברהום: הלובי היהודי בארה"ב עומד מאחורי הכלכלה האמריקאית (צילום: פלסטיין-אינפו, 7 באוקטובר 2008).

◆ **בכיר חמאס אסמאעיל רצ'ואן** (שנשא לאחרונה נאום אנטישמי בעת המשט), נשא ב-30 מרץ 2007 דרשה אנטישמית הקוראת ל"שחרור פלסטין", בעת שנשא את הנאום שימש רצ'ואן **כדובר חמאס** והדרשה שנשא **הועברה בשידור ישיר בטלוויזיה הפלסטינית הממסדית**. הדרשה כללה קריאה **להלחם ביהודים ולהרוג בהם**, תוך ציטוט דברים מתוך חדית' בשם **"חזון אחרית הימים"**⁷ אסמאעיל רצ'ואן ציטט בדרשה שנשא, בין השאר, את הפסוק: **"...יום הדין לא יגיע, אלא כאשר ילחמו המוסלמים ביהודים ויהרגו אותם**. או אז יסתגר יהודי מאחורי אבן או עץ, אך האבן או העץ יאמרו: 'מוסלמי, עבד אלוהים, יהודי עומד מאחוריי, בוא והרגהו' פרט לעץ הימלוח (ע'רקד בשמו הערבי) שהוא עץ מעצי היהודים".

אסמאעיל רצ'ואן נושא את דרשת יום השישי: קריאה לשחרר את פלסטין ולהרוג ביהודים (30 במרץ 2007, טלוויזיה פלסטינית)

◆ ב-24 בדצמבר 2007 **שודרה בערוץ אלאקצא של חמאס** תוכנית מאויירת בה **הוצגו היהודים בצורה אנטישמית וסטריאוטיפית, כמכוערים בעלי אף ארוך, מרושעים ואכזריים**. התוכנית עסקה בעלילת הכזב לפיה היהודים מבצעים חפירות מתחת למסגד אלאקצא במטרה למוטט אותו. ב-29 בפברואר 2008 הופיע בערוץ אלאקצא החוקר הסעודי ד"ר וליד אלרשודי, ראש החוג ללימודים אסלאמיים באוניברסיטת המלך סעוד, טען כי **"מה שקורה היום בפלסטין זוהי שואה אמיתית"**. הוא ציין כי **"שריפת 50-60 יהודים בגרמניה או שוויץ אינה שואה, אך היהודים ממשיכים לקרוא לכך שואה"**. בהמשך העלה אלרשודי את הטענה, שהיהודים סחטו את גרמניה ושוויץ בטענה לשואה שלדבריו התקיימה כביכול.

⁷ **"חזון אחרית הימים"** הנו חדית' המצוטט מפי הנביא מחמד ובו דברים המתפרשים כקריאה להרוג יהודים.

◆ ד"ר יונס אשטל, בכיר חמאס ברצועה ונציג חמאס במועצה המחוקקת, כתב בטורו בביטאון חמאס אלרסאלה מאמר שכותרתו: "יסוריי הגיהנום הם גורל היהודים בעולם הבא ובעולם הזה הם עומדים להתממש" (אלרסאלה, 13 במרץ 2008). עיקרי המאמר:

- המאמר נפתח בציטוט פסוק מהקוראן לפיו היהודים, שהרגו את נביאיהם שלא בצדק, נדונו לעונש השריפה באש הגיהנום (סורת אא'ל עמראן, מספר 3, פסוק 181).
- היהודים חותרים להפיץ ברחבי הארץ את השחיתות והם אינם פוסקים להצית את אש המלחמה. לפיכך היהודים ראויים לאש הגיהנום, הן בשל פגיעתם באללה ובנביאו והן בשם פגיעתם במאמינים המוסלמים.
- ד"ר יונס אלאסטל מביא אסמכתא מהקוראן לפיה מי שרודף אחרי המאמינים ואינו שב מדרכו נכוננו לו עונש הגהנום ויסוריי השריפה. לדבריו "יסוריי השריפה" של היהודים יתקיימו בעולם הזה עוד לפני העולם הבא.
- בסיום המאמר הביע ד"ר יונס אלאסטל ביטחונו כי השריפה (מילה שמשמעותה גם שואה)⁸ תהיה מנת חלקם של היהודים. לדבריו, "סימן מעיד" לכך היה פעולת ההתאבדות שהתקיימה בישיבה בירושלים המערבית (קרי, פיגוע ההתאבדות בישיבת מרכז הרב ב-6 במרס 2008 בו נרצחו שמונה תלמידי ישיבה).

---

⁸ אלמחרקה במקור.

קווים לדמותו של אסמאעיל רצ'ואן

בכיר חמאס אסמאעיל רצ'ואן (דף הפייסבוק של אסמאעיל רצ'ואן, 2 באוקטובר 2013)

✓ **אסמאעיל סעיד מחמד רצ'ואן הינו בכיר בתנועת חמאס ברצועת עזה.** מוצאו משכונת עבד אלרחמן במערב העיר.

✓ **תפקידו הרשמי הוא סגן יו"ר מועצת המנהלים של רשת התקשורת אלאקצא של חמאס.** הוא גם חבר ברשות הלאומית העליונה לצעדות השיבה ושבירת המצור, הגוף המארגן את הפעילויות במסגרת "צעדת השיבה".

✓ **שימש בעבר כדובר תנועת חמאס.** כיהן כשר ההקדשים בממשלתו של אסמאעיל הניה בשנים 2012-2014.

✓ **בעל תואר דוקטור במדעי החדית' מאוניברסיטת הקוראן ומדעי האסלאם בסודאן** משנת 1995. נמנה על סגל ההוראה של הפקולטה ליסודות הדת באוניברסיטה האסלאמית בעזה כמרצה לחדית'.
 ✓ לאסמאעיל רצ'ואן מספר דפי פייסבוק, בהם הוא מעלה באופן שוטף פוסטים המתעדים את פעילותו והתבטאויותיו. ברוב הפוסטים הוא מוגדר "בכיר חמאס". מהפוסטים עולה, כי הוא נילוה פעמים רבות לאסמאעיל הניה בביקורי תנחומים ופעילויות נוספות שהניה עורך ברחבי הרצועה. לאחרונה ביקר רצ'ואן באיסטנבול. קודם לכן הוא השתתף בוועידת האחדות האסלאמית שנערכה בטהראן (24-26 בנובמבר 2018) לאחריה ביקר בלבנון.